

NOMÉS JAZZ

Atracció subterrània

JOAN RIAMBAU

joanriambau@hotmail.com

Medeski, Martin and Wood, un trio que té nom de respectable bufet d'advocats, es va donar a conèixer a primers de la dècada dels 90 en dos dels locals mítics de l'*underground* de Nova York: la Knitting Factory –veritable fàbrica d'idees musicals– i el CBGB's, temple del *punk*. Des d'aleshores, els seus components –Chris Wood al baix, Billy Martin a la bateria i John Medeski a l'orgue, piano i teclats diversos– s'han mantingut fidels al projecte inicial, fer del jazz una música ballable (digueu-li *groove*, si voleu).

Després de batejar-se en les aigües subterrànies del món musical, van decidir iniciar una esbojarrada gira en furgoneta pels Estats Units i el Canadà, amb el seu Hammond B3 i un baix i una bateria que semblen recuperats de l'armari dels mals endreços de The Cavern, dormint en càmpings i repartint-se les tasques: Medeski era el cuiner, Martin el mecànic i Wood l'organitzador. Quan –malgrat haver editat ja els seus primers discos– semblaven condemnats a tocar *country* o *soul* –com els Blues Brothers– segons el poble on s'aturessin, la seva *road movie* va transformar-se en novel·la d'Enid Blyton. Bob Moses –percussionista i místic– els va descobrir en una barraca en una platja deserta de Hawaï i allà van enregistrar *Shack-man*, el disc que els donaria a conèixer internacionalment. L'impacte emocional d'aquella cabana va deixar tal empremta en els membres del trio que l'han convertida en el seu refugi habitual i –per a les seves

estades a Nova York– disposen d'un local a Brooklyn tan secret com la cova de Batman, però amb decoració de cabana hawaiana.

UNA INSACIABLE SET D'AVENTURES
Convertits ja en estrelles de la prestigiosa discogràfica Blue Note i amb tretze discos en la seva biografia Medeski, Martin i Wood continuen sentint l'atracció dels cursos subterranis de la música i una insaciable set d'aventures. Han comptat amb col·laboradors de luxe com ara John Zorn, Marc Ribot i DJ Olive, i han participat en singulars experiències al costat

d'Iggy Pop i John Scofield, a més de mantenir els seus respectius projectes individuals.

Per a qui vulgui orientar-se en el laberint de les noves tendències que tenen el seu punt de partida en el jazz, la pista Medeski és garantia d'inesgotables sorpreses. Aquest nen prodigi del piano que va abandonar la clàssica en descobrir Oscar Peterson, Cecil Taylor i Bud Powell i a qui la seva mare va prohibir que als 16 anys marxés de gira al Japó amb Jaco Pastorius, ha enregistrat amb Dave Fiuczynski (líder dels llegendaris Screaming Headless Torsos), Salif Keita i Sex Mob, un altre grup mític de l'escena musical de Nova York, capaç de barrejar en el seu repertori un tema de James Bond amb la *Macarena* [sic], Abba, Prince i Duke Ellington. Va participar en el *Possessed* de The Klezmatics, un disc en col·laboració amb el dramaturg Tony Kushner, l'autor d'*Àngels a Amèrica*. És el responsable, igualment, de *Suspiria*, una banda sonora composta amb Stan Douglas i Scott Harding per a una instal·lació en homenatge a la pel·lícula de Dario Argento. Ha liderat també el projecte *The Word* (reivindicació del *gospel* instrumental amb els Northern Mississippi All Stars i Robert Randolph, un dels reis de l'*steel guitar*) i darrerament ha participat en el disc *Go Tell It on the Mountain* dels Blind Boys of Alabama (amb repertori de cançons de Nadal i convidats tan inesperats com ara George Clinton, Meshell Ndegeocello, Mavis Staples, Solomon Burke i Tom Waits). (Nota a l'agenda: proposar-lo per a la megafonia de la fira de Santa Llúcia!)

EL PIANISTA I TECLISTA JOHN MEDESKI

TAL COM RAJA

Portbou

LLUÍS LLORT

scultura@avui.com

Portbou: municipi de l'Alt Empordà amb 9 km² d'extensió i 1.913 habitants (això l'any 1991, que són les dades que m'ofereix l'enciclopèdia). Té un relleu accidentat, forçat per la terminació de l'Albera, que culmina al pla del Ras amb el puig de Querroig, de 636 metres d'altura, i prossegueix fins al puig de Taravaus, de 484 metres. La principal activitat econòmica es basa en el turisme i, fa uns anys enrere, més que no pas en l'actualitat, en els serveis relacionats amb el trànsit fronterer.

La narradora Maria Mercè Roca, guanyadora de premis com ara el Víctor Català, el Pla, el Sant Jordi i el Lull (un pòquer ben macot), va néixer a Portbou el 1958, i, una mica, està considerada la cronista oficial de la localitat on es va suïcidar el 1940 el filòsof alemany Walter Benjamin, amic de Brecht, Adorno i Horkheimer.

El poeta i narrador Jaume Benavente (que el 2001 va guanyar el premi Cadaqués a Rosa Leveroni de poesia amb *Un pont sobre l'erm* i el Roc Boronat de novel·la amb *Masurca de Praia*) no va néixer a Portbou, sinó a Barcelona però el mateix any que Maria Mercè Roca, el 1958, i ara ha publicat amb Rosa dels Vents la novel·la *Nocturn de Portbou*, en què un home, mentre espera tota una nit assegut a l'estació de ferrocarril de la localitat empordanesa, reviu uns fets i remou els fantasmes d'uns personatges amb els quals es va relacionar al llarg de quinze anys. Es tracta d'una obra marcadament intimista i de fons amorós (amb una bona estructura i un treball lingüístic molt acurat que fuig de l'ostentació), que es mou entre la buidor existencial i els perills dels ideals polítics, que juga amb diversos triangles formats per emocions de procedències diverses i que s'ambienta a Barcelona, Hongria i, esclar, Portbou.

Segle XXI, publicada a El Mèdol, és una novel·la breu que ni tan sols passa a prop de Portbou, però el seu autor, Moisès de Pablo, sí que hi va néixer, allà, com l'activista cultural i il·lustrador d'aquest diari Xavier Ramiro. De Pablo ens ofereix un *thriller* de ciència-ficció amb pinzellades de novel·la negra i de filosofia apocalíptica sobre les noves tecnologies. Una *opera prima* interessant, amb imatges molt elaborades, bones intencions creatives i ritme àgil que va mereixer el premi Vila de l'Ametlla de Mar, municipi del Baix Ebre de 67 km² de superfície que l'any 1991 tenia, exactament, 2.246 habitants més que Portbou.

ARTFÒBIA

GUILLEM CIFRÉ

cifre000@worldonline.es

